

Afsyring af murværk 1:2

Denne afsyringsvejledning er gældende for det danske marked. Ved anvendelse i andre lande end Danmark skal eventuelle landespecifikke forhold og krav undersøges inden en eventuel afsyring igangsættes.

Ingen afsyring – mur rent

Erfaringen viser, at afsyring af murværk kan være årsag til forskellige former for skader. Derfor bør det tilstræbes at mure så rent, at afsyring ikke er nødvendig. På www.mur-tag.dk findes en videovejledning om opmuring uden afsyring.

Mørtelrester virker ikke altid skæmmende på blankt murværk og vil oftest aftage med tiden, hvor murværket er udsat for slagregn. Dette gælder ikke ved stærke cementholdige mørtler. Inden for de senere år er en række større murværksbyggerier opført rundt om i landet, og her er der ikke foretaget en afsyring. Mørtelrester mv. betragtes her som en vigtig del af murværkets udseende og som billede på, at murværket, når det er smukkeste, er 'håndarbejde'.

Mørtelrester ses mindre, når farven på fugen og murstenene ikke afviger meget. Ved afsyring kan forskellige former for skader og misfarvninger opstå, som eksempelvis gråligt mørtelslør på stenene som følge af for tidlig afsyring, nedbrydning af fugernes overflade og farvændringer på sten og fuger mv. Se også 'Når afsyring af murværk går galt', Teknologisk Institut, Murværk og Byggekomponenter.

Afsyring – når det alligevel viser sig nødvendigt

Hvis murstensleverandøren anviser, hvordan et produkt skal afrensnes, skal anvisningen følges. Selv om murstenene må afsyres er der ingen garanti for at det samlede murværk kan tåle afsyring.

Før afsyringen børstes murværket med en skuresvamp for at fjerne løse mørtelrester, og fastsiddende mørtelkorper kan fjernes med en træpind, der bruges som mejsel. Det er vigtigt, at også vandrette flader gøres rene, f.eks. hvor der er tilbageliggende fuger, således at der ikke ved afsyringen tværes 'nye' mørtelrester ud på stenfladerne.

- Det skal altid udføres en renseprøve til vurdering af valg af metode og produkt, inden afsyring udføres. Der findes alternativer til nedenstående metode, se afsnit "Andre afrensning-metoder".
- Afsyringen foretages på det mest gunstige tidspunkt, og der anvendes så lidt syre som muligt.
- Der må kun afsyres ÉN gang 1:20. (Et strøg = en gang afsyring).
- Muren renses med 30 % saltsyre fortyndet med vand i forholdet 1:20 (eller tyndere). Et filtsebræt med skumgummibelægning anses for at være det bedst egnede værktøj til afsyringen; alternativt anvendes der en syrekost.
- Ved denne renseteknik skal der ikke for- og eftervandes i forbindelse med afsyring.
- Syren skal leveres færdigblandet på byggepladsen.

Det rette tidspunkt for afsyring afhænger bl.a. af mørtlens bindemiddellindhold, murstenenes sugsevne, vejrliget mv. Afsyring udføres normalt 5-24 timer efter opmuringen. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at udføre afsyringen tidligere. Saltsyre må ikke anvendes indendørs og på nogle typer mursten. Følg murstensleverandørens anvisninger om afrensning.

Syren skal jævnlige udskiftes, idet brugt/forurenede syre kan fremkalde misfarvninger. Afsyring skal udføres oppefra og nedefter, og afsyring må kun udføres én gang. Se også 'Vejledning, Afsyring af udvendigt murværk', udgivet af MURO eller www.mur-tag.dk.

Koncentrationen af den anvendte saltsyre kan bestemmes ved hjælp af flydevægt, og det kan ved kemisk analyse efterfølgende kontrolleres, om foreskrifterne er overholdt. Foretages afsyring på indfarvet mørtel skal ekstra påpasselighed udvises. Det er vigtigt, at der bruges så lidt syre som muligt, da forsøg har vist, at der bliver optaget saltsyre i murværket.

Andre afrensningemetoder

Der findes i dag afrensningssfirmaer der er specialiseret i afrensning af murværk, både i forbindelse med opførelse og ved senere misfarvninger eller skader.

Afsyring af murværk 2:2

Afsyringsvejledning for

D31·D32·D33·D34
D35·D36·D37·D38
D39A·D42·D43

K4·K31·K33·K36·K40
K41·K43·K44·K46·K47
K48·K49·K56·K57·K58
K60

Muren renses med 30% saltsyre
fortyndet med vand i forholdet
1:20 (eller tyndere).

Afsyringsvejledning for

D20·D23·D29·D39B
D46·D47·D48·D49·D51
D54·D55·D58·D70·D71
D72·D73·D76·D78·D81
D91·D92·D96·D97·D98
D99·D137·D190·D199

K21·K22·K55·K70
K100·K363

Muren renses med 32% eddikesyre-
fortyndet med vand i forholdet 1:10
(eller tyndere).

Afsyringsvejledning for D200

K11·K23·K50·K54
K71·K91·K92·K96
K97·K51·K53

Ingen afsyring – mur rent.